

Στην αυλή της Γης

Η σελίδα αυτή ετοιμάζεται από το Κέντρο Μελετών και Έρευνας ΑΚΤΗ. Για το φύλλο συνεργάστηκαν ο Μιχάλης Ι. Λοϊζίδης, χημικός μηχανικός - μηχανικός περιβάλλοντος, η Ξένια Ι. Λοϊζίδου πολιτικός μηχανικός / ακτομηχανικός, η Δήμητρα Ορθοδόξου, βιοχημικός - μηχανικός περιβάλλοντος και η Κυριακή Δημητρίου, υπεύθυνη προγραμμάτων της ΑΚΤΗΣ, συντονίστρια του προγράμματος εργασιακής εμπειρίας ΑΡΓΟΝΑΥΤΗΣ, που υλοποιείται με τη συνεργασία της ΑΚΤΗΣ και της EuroLife. www.akti.org.cy
Για τις απόψεις / σχόλια / εισηγήσεις σας στο akti@akti.org.cy

Όταν στους Δανούς κοστίζει 7 ευρώ και σε εμάς 77 ...

Ολα ξεκίνησαν με αφορμή το μήνυμα του φίλου Χαράλαμπου Θεοπέμπτου με ένα ενδιαφέρον άρθρο γραμμένο από την πρέσβειρα της Δανίας στην Κύπρο σχετικά με την παραγωγή ενέργειας από απόβλητα στη Δανία. "Ο στόχος της ενεργειακής πολιτικής της Δανίας είναι ξεκάθαρος: μέχρι το 2050 ολόκληρη η παραγωγή ενέργειας για ηλεκτρικό ρεύμα, θέρμανση, βιομηχανία και μεταφορές, θα καλύπτεται από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας". Ένα στρατηγικό και δομημένο στη λογική και ηθική του υγιούς πατριωτισμού πλάνο, με συγκεκριμένες δράσεις και όλα τα απαραίτητα μέσα για την επιτυχία του. Μεταξύ δε των στοιχείων που παραθέτει η πρέσβειρα ανέφερε και το κόστος που κατάφερε με τους κατάλληλους χειρισμούς της η πολιτεία να πετύχει για τους πολίτες της ώστε να γίνεται αποτέφρωση και μετατροπή μέρους των σκουπιδιών της σε ηλεκτρική ενέργεια. 7 ευρώ/τόνο τα σκουπίδια προς καύση! Η αντίστοιχη πρόταση που παρουσιάστηκε ενώπιον όλων των εμπλεκόμενων προμηθών στην αντίστοιχη διαδικασία προώθησης παρόμοιας ιδέας για την Κύπρο προέβλεπε ο κάθε συμπολίτης μας να πληρώνει 77 ευρώ/τόνο!;;;

Κατά καλή μας τύχη μια μικρή ομάδα δημάρχων - κοινοταρχών και κάποιες μεμονωμένες μονάδες επιστημόνων κατέδειξαν τον παραλογισμό του όλου θέματος με τρόπο ώστε η ίδια η υπουργός Εσωτερικών πήρε τη σωστή απόφαση για τη μη υλοποίηση του εν λόγω έργου.

Αυτό το ιδιαίτερα μικρό επιμέρους παράδειγμα θεωρώ ότι είναι ενδεικτικό του τρόπου λειτουργίας του τόπου αυτού, του επιπέδου της πραγματικής οργάνωσης, διαφάνειας, ηθικής, διαφθοράς, αναρχίας, ως τα βασικά συστατικά που η κρίση απλώς ανέδειξε, όπως όταν φεύγει το λίπος και φαίνονται τα πραγματικά δομικά υλικά ενός ζώου, τα κόκαλα. Όσο μπορούσε η διαφθορά να αλωνίζει και η περίσσεια των εσόδων της να ικανοποιεί το μεγαλύτερο μέρος του κυπριακού λαού, τα πράγ-

ματα βόλευαν κάποιους. Τώρα;

Όμως, όπως και στο πιο πάνω παράδειγμα, δεν είναι η πρώτη φορά που βλέπω να ανατρέπονται προκλητικά ζημιωγόνες για το δημόσιο προτάσεις από πολύ λίγες αλλά καλά στοιχειοθετημένες παρεμβάσεις. Ιδιαίτερα από ειδικούς στην κάθε επιστημονική περιοχή ενδιαφέροντος. Κατανοώ και πολύ καλά μάλιστα το τίμημα που να κρίνεις συναδέλφους και αποφάσεις του κράτους. Άσχετο όμως με το πώς καταντήσαμε το θέμα, οι στοιχειοθετημένες θέσεις που στηρίζουν έναν

σωστά δομημένο διάλογο στο πλαίσιο μιας διευρυμένης συμμετοχικότητας δεν θα έπρεπε να αποτελούν τον ακρογωνιαίο λίθο μιας υγιούς Δημοκρατίας; Και αν δεχτούμε ότι τέτοιοι ουσιαστικοί διάλογοι δεν συμβαίνουν στην Κύπρο της 29ης θέσης παγκοσμίως στη διαφθορά (πρόσφατο δημοσίευμα), μπορούμε να λέμε ότι νοιαζόμαστε για τα παιδιά μας όταν επιλέγουμε την σιωπή και το "κρύψε να περάσουμε"; Δεν είναι αυτή μας η στάση μια αποδοχή της κατάστασης και άρα συνενοχή; Δεν αποτελεί λευκή επι-

ταγή προς τα τσακάλια της κοινωνίας μας να συνεχίσουν να αλωνίζουν και να ελπίζουν μάλιστα στην εντατικοποίηση της δράσης τους, ώστε να περάσει η αποδοχή της απάτης και της ανηθικότητας ως ένας νομοτελειακός εκσυγχρονισμός της κοινωνίας μας; "Ύπνισα... όλοι τρώνε, εσύ εννά είσαι ο μαννός της υπόθεσης;", ή αν πεις ότι θα παλέψω να βελτιωθούν τα πράγματα τότε ακούς το "σιγά ρε Δον Κιχώτη...". Κρίνοντας από τον δικό μου χώρο, παρατηρώ έναν σημαντικό αριθμό όμορφων ανθρώπων. Γεμάτους αγάπη και ηθική. Κάνουν τη δουλειά τους με την ψυχή τους και καμαρώνουν ταπεινά με τις δημιουργίες τους και την προσφορά τους. Αυτοί για μένα είναι η ελπίδα αυτού του τόπου. Μόλις ξεπεραστούν τα ψευδοδιλήματα που έχουν στηθεί οι φωνακλάδες και εσκεμμένα φασαριόζοι φαρμαρόνες της διαφθοράς: "πού να τα βάλεις με τούτους... θα σε φάν' τζι θα σε κοκκαλίσουν" και γίνεται συνείδηση ότι αυτοί είναι αέρας-ζωτικά και θρέφονται από τη δική μας ανοχή και δειλία, τότε όλα μπορούν να αλλάξουν. Δεν θα έρθει από μόνο του τίποτα. Δεν είναι οικονομικό το θέμα και άρα δεν είναι θέμα εξωτερικής βοήθειας. Ποτέ δεν ήταν. Είναι θέμα αξιών, και μόνο αυτοί που ακόμα τις κατέχουν έχουν την ευθύνη να μοιλάσουν την κοινωνία και να απαιτήσουν την επαναφορά του ήθους ως τρόπου ζωής στον τόπο μας. Είναι μονόδρομος και χρέος ατομικό. Τώρα επιτέλους ήρθε η ώρα και η ευκαιρία να ανασκουμπωθούμε και να απαιτήσουμε / δομήσουμε ένα σύστημα που να έχει λογική και νόημα. Με αξίες και ηθική. Έναν χώρο που να χαϊρόμαστε και να είμαστε περιφάνοι που ζούμε εμείς και τα παιδιά μας.

ΖΩ! ... σε έναν κόσμο βιοδιασπώμενων σακουλιών! ΠΡΟΣΟΧΗ!

Υπάρχουν διάφορα είδη διασπώμενων σακουλιών: βιοπλαστικά, βιοαποικοδομήσιμα πλαστικά, οξοδιασπώμενα πλαστικά και κομποστοποιήσιμα πλαστικά. Πώς επιλέγουμε; Οι όροι από μόνοι τους είναι αρκετοί για να προκαλέσουν ζάλη! Ας τους πάρουμε λοιπόν ένα-ένα. Βιο-

Της
Δήμητρας
Ορθοδόξου

πλαστικά είναι αυτά που βασίζονται σε ανανεώσιμες πηγές, όπως για παράδειγμα φυτικές ίνες, και όχι στο πετρέλαιο, όπως τα συνηθισμένα πλαστικά. Κάποια βιοπλαστικά είναι βιοδιασπώμενα ενώ κάποια άλλα όχι! Βιοδιασπώμενα ή βιοαποικοδομήσιμα πλαστικά λέγονται αυτά τα οποία διασπώνται από μικροοργανισμούς, που δεν σημαίνει βέβαια ότι είναι αυτομάτως καλά για το περιβάλλον. Το κατά πόσον ένα πλαστικό είναι "πράσινο" (ή φιλικό προς το περιβάλλον) εξαρτάται από τι απομένει μετά τη

διάσπασή του. Τα πλαστικά που διασπώνται μέσω της έκθεσής τους στο φως ή στη θερμότητα ονομάζονται οξοδιασπώμενα. Τέλος, κομποστοποιήσιμα πλαστικά είναι αυτά που βιοδιασπώνται μέσω της πρακτικής της κομποστοποίησης. Πρόσφατη έρευνα από το αγγλικό τμήμα περιβάλλοντος (www.defra.gov.uk) δείχνει ότι τα οξοδιασπώμενα πλαστικά όχι μόνο δεν βοηθούν στη μείωση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων των πλαστικών σακουλιών, αλλά μπορεί να προκαλέσουν και επιπρόσθετα προβλήματα. Συνήθως αυτό το είδος πλαστικού διασπάται σε 2-5 χρόνια, ανάλογα με τις περιβαλλοντικές συνθήκες. Παρ' όλα αυτά, δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί για μεγάλο χρονικό διάστημα, δεν μπορεί να ανακυκλωθεί μαζί με τα συνηθισμένα πλαστικά και δεν μπορεί να κομποστοποιηθεί. Επίσης, υπάρχουν πολύ λίγες πληροφορίες, λόγω του νέου της ηλικίας του, για την τύχη των μικρών κομματιών που μένουν μετά τη

διάσπασή του. Η ισχυρή πιθανότητα ότι γίνονται τροφή για ζώα και ψάρια ή ότι παραμένουν στο έδαφος κάνει -ή τουλάχιστον πρέπει να κάνει-

τη χρήση τους απαγορευτική. Η ίδια έρευνα διαπιστώνει ότι ο όρος βιοδιασπώμενο είναι προβληματικός, καθώς δεν προσφέρει καμιά πληρο-

φορία για τις συνθήκες και τον χρόνο που χρειάζονται για αυτή τη διάσπαση, αλλά ούτε και για τις επιπτώσεις (ή μη) του πλαστικού στο περιβάλλον. Τελικά, ο όρος που φανερώνει ένα πραγματικό "πράσινο" προϊόν είναι ο όρος κομποστοποιήσιμο πλαστικό, αφού υπάρχει το σχετικό ευρωπαϊκό πρότυπο (EN 13432) που το καθορίζει ως πλαστικό που με τη μέθοδο της κομποστοποίησης βιοδιασπάται κατά τουλάχιστον 90% σε λιγότερο από 6 μήνες. Τα κομποστοποιήσιμα πλαστικά σπάνε σε ανόργανα στοιχεία, διοξείδιο του άνθρακα, νερό και βιομάζα. Έτσι δεν υπάρχει κίνδυνος δημιουργίας μικροπλαστικών που μολύνουν το έδαφος και τις θάλασσές μας!

Το άρθρο αυτό γράφτηκε στο πλαίσιο του έργου MARLISCO-θάλασσες ελεύθερες από σκουπίδια, που χρηματοδοτείται από το ευρωπαϊκό πρόγραμμα για την έρευνα FP7. Εταίρος του έργου στην Κύπρο είναι η εταιρεία ISOTECH LTD Ερευνητές- Σύμβουλοι Περιβάλλοντος.